

Vlaams
Parlement

stuk **37-C** (2010-2011) – Nr. 2
ingediend op 3 november 2011 (2011-2012)

Verslag

van het Rekenhof

over de Cel Gelijke Kansen in Vlaanderen.
Een onderzoek van de subsidiestromen

Verslag

namens de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen
uitgebracht door mevrouw Gerda Van Steenberge

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Boudewijn Bouckaert.

Vaste leden:

de heer Jos De Meyer, de dames Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Sabine Poleyn;
de heer Wim Van Dijck, mevrouw Gerda Van Steenberge, de heer Wim Wienen;
de dames Irina De Knop, Marleen Vanderpoorten;
de dames Kathleen Deckx, Fatma Pehlivan;
de dames Vera Celis, Goedele Vermeiren;
de heer Boudewijn Bouckaert;
mevrouw Elisabeth Meuleman.

Plaatsvervangers:

de heren Paul Delva, Jan Durnez, de dames Cindy Franssen, Katrien Schryvers;
de heren Frank Creyelman, Chris Janssens, mevrouw Katleen Martens;
de dames Ann Brusseel, Fientje Moerman;
de heren Chokri Mahassine, Ludo Sannen;
de heren Willy Segers, Kris Van Dijck;
de heer Jurgen Verstrepen;
mevrouw Mieke Vogels.

Stukken in het dossier:

37-C (2010-2011) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof

INHOUD

1. Toelichting door het Rekenhof.....	4
1.1. Vier subsidiestromen	4
1.1.1. Nominatimsubsidies	4
1.1.2. Projectsubsidies.....	5
1.1.3. Werkingssubsidies aan provinciebesturen.....	5
1.1.4. Diensten voor Aangepast Vervoer.....	5
1.2. Subsidieafrekening en omkadering	5
1.3. Belangrijkste aanbevelingen	6
1.3.1. Nominatimsubsidies.....	6
1.3.2. Projectsubsidies.....	6
1.3.3. Werkingssubsidies aan provinciebesturen.....	6
1.3.4. Subsidieafrekening en beleidskader.....	6
1.4. Antwoord van de minister	6
2. Reactie van de minister	7
3. Vragen en opmerkingen van de commissieleden	9
4. Antwoorden van het Rekenhof	10

De Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen besprak op 9 juni 2011 het verslag van het Rekenhof over de Cel Gelijke Kansen in Vlaanderen. Een onderzoek van de subsidiestromen (*Parl. St.* VI. Parl. 2010-11, nr. 37-C/1).

1. Toelichting door het Rekenhof

De heer *Jozef Beckers*, raadsheer van het Rekenhof, stelt aan de hand van een presentatie het onderzoek voor dat is gevoerd bij de Cel Gelijke Kansen in Vlaanderen. Er zijn vier subsidiestromen onderzocht in een rechtmatigheidsonderzoek en ook een bestuurskundig onderzoek, waarin vier onderzoeksvragen worden gesteld. In eerste instantie wordt de sluitende juridische omkadering nagegaan. Vervolgens bekeek men of er een sluitende organisatorische omkadering is, met het oog op een correct verloop van het subsidieproces. Ten derde ging men na hoe het zit met de naleving van de regelgeving bij toekenning en uitbetaling van de subsidies. Ten vierde werd ook de transparantie van de financiering onder de loep genomen, samen met de implementering van de moties van aanbeveling van het Vlaams Parlement.

Het verslag is onderverdeeld in vier delen die elk een subsidiestroom behandelen. Het eerste gaat over de nominatimsubsidies of werkingssubsidies, toegekend aan het middenveld van de doelgroepen: gender, holebi en toegankelijkheid voor personen met functioneringsmoeilijkheden of -beperkingen. Voorts zijn er projectsubsidies, die ad hoc worden toegewezen. Een derde stroom behelst de werkingssubsidies voor provinciebesturen die aan het bewuste beleid meewerken enerzijds via provinciale steunpunten Toegankelijkheid en anderzijds via de uitbouw van een gecoördineerd gelijkekansenbeleid. De vierde stroom is die aan de Diensten voor Aangepast Vervoer en maakt deel uit van de subsidies in het kader van mainstreaming van specifieke gelijkekanseninitiatieven.

De subsidieafrekening en -omkadering is onderzocht en er zijn aanbevelingen gedaan. Ook het antwoord van de minister dat aan het verslag van het Rekenhof is toegevoegd als bijlage 2 wordt besproken.

1.1. Vier subsidiestromen

1.1.1. Nominatimsubsidies

Voor de eerste subsidiestroom zijn er in de onderzochte periode van 2006 tot 2009, 11 tot 12 subsidies per jaar toegekend. De juridische omkadering is goed, maar kan verfijnd worden. Dat geldt algemeen voor alle subsidies, geeft de heer Beckers mee. De resultaatverbintenissen die in de vermelde subsidiebesluiten zijn opgenomen, klinken voor het Rekenhof nogal absoluut en kunnen allicht gemoduleerd worden.

Voor de werkingssubsidies concludeerde het Rekenhof dat de subsidiebesluiten de hele werking van een vereniging of organisatie zouden moeten omvatten, en niet slechts één punt daaruit, want dan kan er verwarring zijn met projectsubsidies. De hele werking moet betrokken worden via de resultaatverbintenissen. Er is ook een gebrek aan uniformiteit.

Dikwijls ontbreken gepaste meetindicatoren, of normen. Dat verdient aandacht, stelt het Rekenhof. Ook criteria voor wat het 'middenveld' moet voorstellen, vindt men niet terug. Een decretaal kader kan dat oplossen, al begrijpt de spreker dat het begrip niet eenvoudig te omvatten is. Hij stelt dat het niet altijd duidelijk is hoe de selectie van nominatimorganisaties gebeurt.

De naleving van verbintenissen is onvoldoende controleerbaar; de Cel Gelijke Kansen in Vlaanderen besluit op basis van veeleer stereotype formules tot uitkering van de subsidies zonder een grondige motivering. Het gebruik van doelstellingen en indicatoren kan beter. Als het gelijkekansenbeleid zijn doelen wil bereiken, dan kan dat enkel wanneer de betrokken organisaties dat in eerste instantie doen, stelt de spreker.

1.1.2. Projectsubsidies

Er zijn in dezelfde periode jaarlijks 20 tot 42 projectsubsidies toegekend. De juridische omkadering is best goed, maar de definitie van wat een projectsubsidie precies inhoudt, kan duidelijker. Dat is ook het geval voor de meest recente subsidiegids van de periode 2010-2014, geeft de spreker mee.

Niet alle projectsubsidies worden toegekend volgens wat de subsidiegids voorschrijft. Er zijn 26 aanvragen terecht verworpen, maar er zijn er ook een aantal ten onrechte aanvaard. Bij de subsidies toegekend met de extra jureringsronde Lokale Politiek (ondervetegenwoordigde doelgroepen laten meespelen op lokaal vlak) waren de subsidieaanvragen en -afrekeningen ontoereikend.

1.1.3. Werkingssubsidies aan provinciebesturen

Bij de subsidies aan provinciebesturen enerzijds voor de steunpunten Toegankelijkheid en anderzijds voor de uitbouw van het gecoördineerd gelijkekansenbeleid, is er evenmin een probleem met het juridische kader. Verfijning kan wel, stelt het Rekenhof. Het convenant dateert van 2001 en zelfs de minister geeft toe dat die aan een update toe is, zegt de heer Beckers.

Bij subsidietoekenning zou men met alle ontvangsten rekening moeten houden. Het Rekenhof merkt op dat er soms ESF-steun of federale steun is, die niet is opgenomen in de subsidie-afrekeningen. Het Rekenhof pleit ervoor de ontvangsten verbonden aan de gesubsidieerde activiteit integraal op te nemen. Het vraagt ook na te gaan of per provincie een gezamenlijke toekenning en afrekening van de subsidies voor de toegankelijkheidswerking en voor de coördinatie gelijke kansen de overzichtelijkheid ten goede komt. Die ingrepen laten onder meer toe uitspraak te doen over al dan niet dubbele subsidiëring.

1.1.4. Diensten voor Aangepast Vervoer

Voor de Diensten voor Aangepast Vervoer zijn in dezelfde periode 14 tot 16 subsidies toegekend. De transfer van die diensten is aangekondigd in de beleidsverklaring voor 2004-2009. Er is heel wat vertraging, stelt het Rekenhof vast. De overdracht naar het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken zou volgens de minister vanaf 2011 worden doorgevoerd. De lange standstill na de overdracht van een aantal diensten naar De Lijn, was niet bevorderlijk voor de subsidiestromen en ontwikkelingen die ermee gepaard moeten gaan, meent de spreker.

1.2. Subsidieafrekening en omkadering

Wat met de grondigheid van de controle door de Cel Gelijke Kansen in Vlaanderen? Die lijkt sterk beïnvloed door de zogenaamde piekbelasting eindejaar, omdat veel afrekeningen dan samenkomen. Subsidietrekkers die de verantwoordingstermijn niet eerbiedigen, worden niet gesanctioneerd. De verantwoording zelf loopt enigszins mank. Ze gebeurt vaak laattijdig en de verantwoordingsstukken zijn niet altijd overzichtelijk. Zo merkte het Rekenhof onduidelijke bewijzen op met betrekking tot loonkosten.

Dubbele subsidiëring moet te allen prijze worden vermeden, geeft de heer Beckers aan. Een aan te leggen centrale databank met alle toegekende subsidies kan daarbij helpen. De minister heeft geantwoord dat dit niet tot de taken van de Cel Gelijke Kansen in Vlaanderen behoort, maar dat het wel een oplossing kan bieden. Qua omkadering is de organisatiebeheersing voor de Cel Gelijke Kansen in Vlaanderen wel in orde. De heer Beckers stelt dat de methodiek daartoe zeer goed is, maar niet altijd wordt toegepast. Met betrekking tot de rapportering en het gevolg geven aan moties van het Vlaams Parlement, zijn er geen opmerkingen.

1.3. Belangrijkste aanbevelingen

1.3.1. Nominatimsubsidies

De belangrijkste aanbevelingen van het Rekenhof behelzen voor de nominatimsubsidies een betere concretisering van de verbintenissen die de werking moeten bepalen. De klemtoon moet volgens het Rekenhof liggen op het resultaat zelf en niet op inspanningsverbintenissen. Als het beleid zijn doel wil halen, moet ook de gesubsidieerde tussenpersoon dat in eerste instantie doen en dat aantonen.

Het Rekenhof pleit ervoor de term middenveld opnieuw te overwegen, al dan niet binnen een decretaal kader. Meetindicatoren en normen moeten aansluiten bij de verbintenis. Een overeenstemming in structuur van jaarverslagen en jaarplannen zou de controle moeten vergemakkelijken. Aan het niet-halen van doelresultaten bij een resultaatverbintenis zouden gevolgen – en niet noodzakelijk sancties – moeten vastzitten, vindt het Rekenhof.

1.3.2. Projectsubsidies

Bij de projectsubsidies is in eerste instantie een betere definiëring van wat ze inhouden van belang. De eigen inbreng die wordt verwacht om in aanmerking te komen voor projectsubsidie, moet bewaakt worden. De subsidiëring via de provincies als tussenschakel in het beleid zou de transparantie van de subsidiestroom zelf niet in de weg mogen staan.

1.3.3. Werkingssubsidies aan provinciebesturen

Voor de verschillende werkingssubsidies aan provinciebesturen zou de juridische omkadering van de subsidies beter op elkaar afgestemd moeten zijn, vindt het Rekenhof. Het wordt ook de hoogste tijd voor een actualisering van het convenant Steunpunten, stelt de heer Beckers. De verschillende vormen van subsidies dienen geïntegreerd te worden. Vooral het gebrek aan volledigheid en transparantie inzake inkomsten en uitgaven stoort het Rekenhof.

1.3.4. Subsidieafrekening en beleidskader

Wat betreft de subsidieafrekening en het beleidskader, verwacht het Rekenhof een meer gedetailleerd overzicht van kosten en ingeleverde stukken. Ook de loonkosten zouden adequater bewezen moeten worden. De niet-naleving van termijnen moet gevolgen krijgen. Structurele ingrepen moeten de controlepiek in de eindejaarsperiode wegwerken en de kansen op dubbele subsidiëring verminderen. De organisatiebeheersing die zeer goed is, zou ook consequent toegepast moeten worden.

1.4. Antwoord van de minister

Het antwoord van de minister was zeer uitgebreid, deelt de heer Beckers mee. Het Rekenhof noteerde dat de minister zich voor wat de nominatimsubsidies betreft, grotendeels aansluit bij de aanbevelingen van het Rekenhof. De aanpak van niet-dominant met resultaatverbintenissen werken, verdedigt de minister wel. Hij denkt eerder aan afspraken op het niveau van de activiteit. De minister meldt dat het heroverwogen kan worden bij het nieuwe decreet. De heer Beckers onderstreept dat hij er vanuit een rekenkamerstandpunt rekening mee moet houden dat het om facultatieve subsidies gaat. De basis daarvan ligt altijd in een begrotingsdecreet en niet in een normatief decreet.

Voor de projectsubsidies sluit de minister zich ook grotendeels aan bij de vaststellingen en aanbevelingen van het Rekenhof, maar is ook van oordeel dat de projectdefinitie uit de gids 2010-2014 kan volstaan. Ook met betrekking tot de werkingssubsidies volgt de minister de visie van het Rekenhof voor het grootste deel. Maar over het punt dat alle uitgaven en inkomsten gerapporteerd moeten worden, de globalisering, is er nog discussie. De minister gaat ook in op de aanbevelingen inzake subsidieafrekening en omkadering.

Voor een volledig zicht op de subsidiestromen naar al de tussenpersonen kan een databank toch een goed instrument zijn, herhaalt de heer Beckers.

Voor het integrale verslag kunnen de commissieleden terecht op de website van het Rekenhof, www.rekenhof.be (zie ook *Parl. St.* VI. Parl. 2010-11, nr. 37-C/1).

2. Reactie van de minister

Minister *Pascal Smet* geeft algemeen mee dat de administratie altijd een ‘work in progress’ is, vooral bij een jong beleidsdomein als Gelijke Kansen. Het verslag van het Rekenhof vindt hij een bijzonder nuttig instrument om de werking bij te sturen.

De minister is blij dat onder zijn beleid de Diensten voor Aangepast Vervoer eindelijk toch zijn overgedragen aan de respectieve beleidsdomeinen, al heeft het wat lang geduurd om diverse redenen.

Sinds 2006 heeft het gelijkekansenbeleid een sterke evolutie ondergaan, stelt de minister. De huidige werking komt dan ook al tegemoet aan een aantal aanbevelingen van het Rekenhof. In 2006 heeft er eenmalig en uitzonderlijk een afzonderlijke jurering plaatsgevonden. De minister vindt het normaal dat dit door het Rekenhof wordt vastgesteld, maar stelt dat het sindsdien niet meer is gebeurd.

Met betrekking tot de nominatimsubsidies is het belangrijkste al toegezegd, meent de minister. Hij stelt dat men waar mogelijk uniformer werkt en vereenvoudigt. Sinds 2011 wordt voor de adviesbureaus in het kader van het toegankelijkheidsbeleid gewerkt met een sjabloon dat ze allemaal moeten gebruiken. Ze hebben hun verbintenissen op elkaar afgestemd en werken steeds uniformer. Als er een afsprakenkader wordt uitgewerkt met ad-nominatimgesubsidieerde organisaties, vormt dat veelal een continu proces tussen de organisaties en de Cel Gelijke Kansen in Vlaanderen. De opmaak van elk nieuw jaarplan wordt voorafgegaan door een of meer overlegvergaderingen die moeten uitmonden in een afsprakenkader op maat. Minister Smet onderstreept dat waar mogelijk met de aanbevelingen van het Rekenhof rekening zal worden gehouden, als dat nog niet is gebeurd.

Met het oog op de modulering van de absolute resultaatverbintenissen probeert men een evenwicht te vinden tussen resultaatverbintenissen en opdrachten waar dat kan. Als dat beter aansluit op de werkelijkheid, zal het gaan om inspanningsverbintenissen, legt de minister uit. In een domein als Gelijke Kansen is het vaak niet eenvoudig om altijd tot meetbare resultaten te komen, stelt hij. Ook meetbare indicatoren vinden, blijkt niet altijd simpel.

De gehanteerde werkwijze bij de vertaling en de verbintenissen van ad-nominatimgesubsidieerde organisaties is volgens de minister niet zo rigide omdat het gaat om een evolutief proces tussen twee partijen die in samenspraak moeten bekijken hoe de organisatie in kwestie het gelijkekansenbeleid kan ondersteunen.

Voor wat de opmerking over de middenveldorganisaties betreft, baseert het Rekenhof zich volgens de minister vooral op de representativiteit die moet blijken uit het ledenaantal. Dat geeft een indicatie, erkent de minister, maar volgens hem kan de inhoudelijke representativiteit meer doorwegen dan die in ledenaantal. De minister waarschuwt ervoor zich niet enkel door ledenaantal te laten leiden.

Het is de bedoeling het gelijkekansenmiddenveld en de rol ervan tijdens de lopende legislatuur te verfijnen. De minister verwijst in dat verband naar operationele doelstelling 15.1 van de beleidsnota Gelijke Kansen (*Parl. St.* VI. Parl. 2009-10, nr. 204/1). De redactie van een decreet inzake erkenning van middenveldorganisaties rond gelijkekansenbeleid is daarmee op de regelgevingsagenda gezet, verklaart hij. De minister engageert zich ertoe

alle opmerkingen inzake dat middenveld grondig te bekijken, maar niet noodzakelijk van ze ook integraal na te komen.

De controle heeft in vergelijking met 2006 al een enorme evolutie doorgemaakt, vervolgt minister Smet. In dat verband wil hij er in de toekomst nog meer op toezien dat de jaarverslagen op de opgelegde werkwijze worden opgesteld.

Voor wat de projectsubsidies betreft, vermeldt de minister in eerste instantie dat er intussen een nieuwe subsidiegids van toepassing is voor 2010-2014, maar dat er nog een aantal opmerkingen valabel blijven.

De algemene vaststelling dat het niet zo duidelijk is wat er met projectsubsidies wordt bedoeld, is volgens de minister met de nieuwe gids verholpen. Projectsubsidies hebben een tijdelijk karakter en moeten dienen voor een bijkomende activiteit die niet tot de reguliere werking behoort. Dat betekent niet noodzakelijk eenmalig, onderstreept hij. Als het in het beleid past, moet een meer-dan-eens-financiering kunnen. Een bijkomende financiering behelst iets waarvan de financiering niet op een andere manier wordt verzekerd. Het kan dus gaan om een deelactiviteit. De minister geeft het voorbeeld van een promoactie rond wetenschappen, die specifiek ook nog eens naar meisjes gericht wordt. Er is aan de administratie gevraagd om de opmerking mee te nemen voor de opmaak van de volgende gids.

Over de responsabilisering van de studietoelagen is men het eens: er wordt nooit voor 100 percent gesubsidieerd. Er moet aangevuld worden met andere middelen. Het Rekenhof wil dat ook graag in de afrekening zien. De minister heeft aan zijn administratie gevraagd om dat wat vooral op het moment van de aanvraag wordt bekeken ook door te trekken naar die afrekening. In het subsidiebesluit is ter zake al een extra passage opgenomen. De praktijk is dus al aangepast aan de aanbeveling van het Rekenhof.

In de subsidiegids is er geen mogelijkheid meer om een tweede voorschot te vragen, meldt de minister. De uitbetaling gebeurt in twee fasen en ook dat komt tegemoet aan de opmerkingen. Hij begrijpt de aanbeveling om het eerste bedrag zo klein mogelijk te houden om terugvordering te vermijden wel, maar stelt dat het binnen Gelijke Kansen niet altijd om heel grote bedragen gaat. Bovendien is het voor de verenigingen vaak ook belangrijk toch een degelijk startbedrag te krijgen. Kleinere vzw's zouden anders benadeeld worden tegenover grotere die vaak andere subsidiestromen hebben en ook cashreserves.

Over de broodnodige actualisatie van de convenants voor het provinciale niveau, is men het eens. Dat is opgenomen in de beleidsbrief.

Dat het beter is in de toekomst niet alleen de Vlaamse subsidies in de staat van inkomsten en uitgaven op te nemen, maar ook de middelen die de provincie op een andere manier verwerft, begrijpt de minister. Hij stelt dat het dan aan de provincie is om dat ook te doen. Hij neemt het mee, maar kan geen uitvoering garanderen.

Over de afzonderlijke toekenning van subsidies inzake toegankelijkheid, gender- en holebibeleid en de gezamenlijke staat van inkomsten en uitgaven daaromtrent, net als voor de subsidies van toegankelijkheidsbureaus, merkt de minister op dat het op het niveau van de provincie niet om dezelfde personeelsleden gaat, en dat bovendien beide opdrachten vaak ondergebracht zijn in andere diensten. Dat kan tot verwarring aanleiding geven, vindt hij. Hij meent dat dat ook de reden is waarom die bureaus ook niet overal in dezelfde provinciale structuur of vzw's zijn ingebed.

De controle wordt meer bekeken als opgenomen in het subsidiebesluit. Inzake verantwoordingsstukken is intussen ook al een duidelijk sjabloon opgesteld dat in de toekomst moet worden nageleefd en ook al in het subsidiebesluit is opgenomen, verklaart de minister nog. Inspanningen inzake de dubbele subsidiëring moeten vanuit het niveau van de

minister-president en de minister van Financiën komen, oppert minister Smet. Hij zal in een brief aan beiden de aanbevelingen van het Rekenhof doorspelen. Zijn diensten gaan mede uit van de goede trouw van de organisaties.

3. Vragen en opmerkingen van de commissieleden

De heer *Boudewijn Bouckaert* vat samen dat subsidies tot doel hebben aan verenigingen of organisaties die een doelstelling hebben van algemeen nut de middelen te bieden die ze zelf niet kunnen genereren om dat doel te bereiken. Het lid wijst op het permanente gevaar dat subsidies ontaarden in een instrument van herverdeling en collectief cliëntelisme. De verantwoording van het algemeen nut komt dan op de achtergrond om bijvoorbeeld kiespotentieel te dienen. Het verslag van het Rekenhof vindt hij dan ook een goed instrument om daarover te waken.

De resultaatverbintenissen vindt de heer Bouckaert een goed instrument. Wat houdt de vooropgestelde modulering in? Ondermijnt dat de resultaatverbintenis niet?

Het middenveld is onafhankelijk en functioneert met leden en bijdragen, maar kan bepaalde zaken niet waarmaken zonder steun van de overheid. Begrijpt het lid goed dat er verenigingen worden opgericht met als doel subsidies te ontvangen?

Heeft het Rekenhof een zicht op hoeveel projectsubsidies ten onrechte zijn toegekend? In voetnoot 23 verwijst het Rekenhof naar projectsubsidies aan een hogeschool voor het maken van een thesis, wat een reguliere activiteit is. Wat doet het Rekenhof daarmee?

De dubbele subsidiëring vindt de heer Bouckaert een jammerlijk feit. Hoe ver gaat dat en welke instanties zijn daarbij betrokken?

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* volgt al twaalf jaar het gelijkekansenbeleid, maar stelt er nog steeds niet wijs uit te raken. Controle is bijzonder moeilijk, vindt het lid, omdat alles in een algemeen decreet vervat zit. Ze is tevreden met het verslag maar vindt het toch wel zeer algemeen.

Het verheugt mevrouw Van Steenberge ook dat het Rekenhof vraagt naar een duidelijker definiëring van het zogenaamde middenveld. Iedereen vindt het volgens haar ook vanzelfsprekend dat organisaties daaruit gesubsidieerd worden. Als parlements lid heeft ze geen zicht op wie de bewuste subsidiegids opstelt en welke criteria daarbij gehanteerd worden. Daaruit volgt dat men ook niet op de hoogte is van welke organisatie uit dat middenveld nu al dan niet recht heeft op subsidies. Transparantie blijft een probleem, stelt het lid en zeker omdat dubbele subsidiëring mogelijk is en er vanuit de provincies, die zelf gesubsidieerd worden vanuit het Vlaamse niveau, ook nog eens subsidies gegeven worden. Het kluwen is onontwarbaar vindt ze. Hoe kan een parlements lid mee sturen opdat de subsidies correct worden toegekend?

Waarvoor specifiek is de decretale basis waarvan sprake nodig, wil mevrouw van Steenberge weten. Ze ziet daarin immers een mogelijkheid voor parlementsleden om te interpellieren. Gaat het om het vastleggen van een definitie?

Het lid wil ten slotte nog vermeld zien dat het onder voormalig minister Van Brempt is dat de overdracht van de Diensten voor Aangepast Vervoer is ingezet.

Mevrouw *Sabine Poleyn* is zeker voorstander van zoveel mogelijk transparantie en duidelijkheid inzake subsidiëring. Het bewuste middenveld behelst volgens haar echter een sociologische omschrijving die in Vlaanderen van groot belang is maar niet als dusdanig juridisch precies gedefinieerd is. Het middenveld is essentieel op vele domeinen om alles te organiseren, besluit ze.

4. Antwoorden van het Rekenhof

De heer *Jozef Beckers* heeft begrepen van de minister dat er een decretaal kader zou worden uitgewerkt voor de erkenning van verenigingen en organisaties die in het middenveld rond gelijke kansen actief zijn. Dat wil het Rekenhof aanmoedigen. Het bevordert de duidelijkheid en biedt het parlement de gelegenheid om mee die criteria te bepalen.

De facultatieve subsidies aan het middenveld zijn gebaseerd op een begrotingsdecreet, dit is de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap. Het Rekenhof beschouwde het als vanzelfsprekend dat na een periode van facultatieve subsidiëringmethodiek, er een overgang plaatsvindt naar organieke subsidiëringstechnieken, via een decreet. Dat zou ook in het voorliggende geval kunnen, oppert de heer Beckers. Dat heeft het nadeel dat het beleid meer in een keurslijf terechtkomt. Facultatieve subsidies zijn veel soepeler en laten meer beleidsaccenten toe.

De subsidiegids 2010-2014 voor de projectsubsidies bestaat en is te downloaden op de website www.gelijkekansen.be. Het Rekenhof past ook de techniek van het vervolgonderzoek toe. Na vijf jaar wordt opnieuw de stand van zaken en de evolutie onder de loep genomen.

De heer *Frank Smet*, eerste-auditeur-revisor van het Rekenhof, gaat in op het punt van de modulering van de resultaatverbintenissen. Vooralsnog stuurt Gelijke Kansen nog vooral op activiteiten, legt hij uit. Die activiteiten worden gevolgd met indicatoren en moeten gebeurd zijn. Als men de vooropgestelde resultaten niet haalt, moeten daar gevolgen aan gekoppeld worden. In de doelstellingenproblematiek draait alles om vertrouwen, stelt de heer Smet. En, iemand kan pas ten volle in vertrouwen handelen als hij op een correcte manier wordt afgerekend. Veel organisaties blijken terughoudend in het aangaan van resultaatverbintenissen wegens de mogelijke neerwaartse gevolgen voor het subsidiebedrag. Dat schaadt het vertrouwen dat essentieel is voor de goede werking. Het Rekenhof wil daarom voorstellen een soort veiligheidsmarge te integreren in de subsidiebesluiten. Dat kan bijvoorbeeld door toe te staan dat het halen van 90 percent van de resultaatverbintenissen volstaat om aanspraak te kunnen maken op het volledige subsidiebedrag. De inzet van de organisatie blijft dan uitdagend, terwijl er toch enige matiging is ten opzichte van het niet-halen van bepaalde resultaten.

Spreker is zich bewust dat het verhaal niet eenvoudig is, want ook gebonden aan de strategische en operationele doelstellingen waartoe de minister zich engageert ten overstaan van het parlement. Ook daar is er een resultaatverbintenis, stelt de heer Smet en dat moet zich bijgevolg vertalen naar de achterliggende organisaties die aan het beleid meewerken. Hij meent dat er een andere weg is dan werken met resultaatverbintenissen op activiteiten-niveau. Er kan ook gekozen worden voor resultaatverbintenissen op operationeel doelstellingsniveau. In dat geval worden de beslissingen over hoe (= met welke activiteiten) die doelstellingen worden bereikt, overgelaten aan de organisaties zelf. Enige voorwaarde is dat op het niveau van de doelstelling het gewenste resultaat bereikt wordt, wat via aangepaste indicatoren meetbaar moet zijn. Op dit niveau afspraken maken biedt de meewerkende organisaties dan ook meer flexibiliteit.

De spreker vindt dat men vooral moet onthouden dat er wordt overwogen het geheel opnieuw te bekijken.

De vraag of er onterecht projectsubsidies zijn toegekend, is volgens de heer Smet te herleiden tot de definitie van het begrip zelf. Het ontwerp van Rekendecreet voorziet in een heel eenvoudige definitie van een projectsubsidie. Het Rekenhof pleit ervoor om die te hantieren in plaats van de complexe bepaling uit de subsidiegids 2010-2014. In het voorbeeld dat werd aangehaald rond een organisatie die wetenschappen promoot, zou men kunnen redeneren dat precies dat de essentie is, of dat nu voor jongens of meisjes is. Als een derge-

lijke organisatie dan een projectsubsidie aanvraagt om een campagne specifiek gericht op meisjes te organiseren, dan moet men ervan uitgaan dat dat tot de kernactiviteit behoort. Het wordt dan bijzonder moeilijk om zoiets als een project in te kleden, stelt de spreker. Met de definitie van het Rekendecreet bestaat dat probleem niet. Het Rekenhof raadt aan dat opnieuw te overwegen bij de herziening van de nieuwe gids.

De dubbele subsidiëring is volgens de spreker een kwestie van de goede trouw van wie de begroting indient. Wordt er volledige informatie gegeven over alle kanalen via dewelke subsidies binnenkomen? Het Rekenhof heeft er geen zicht op, stelt de spreker.

De heer *Boudewijn Bouckaert* begrijpt dat van alle verenigingen op verklaring van eer een overzicht moet worden gevraagd van alle subsidies die ze ontvangen.

De heer *Frank Smet* stelt dat de problematiek zich algemeen voordoet en dat derhalve een brief aan de minister-president, zoals voorgesteld door minister Smet, een goed idee is.

Het Rekenhof heeft in het rapport nergens aangedrongen op een decretale basis voor wat dan ook. De minister zelf stelde voor bepaalde probleempunten op die manier op te lossen. De verfijning waarvan het Rekenhof gewag maakt, kan ook anders. Het streven moet voor het Rekenhof zijn om na een tijdlang facultatieve subsidie over te gaan naar een decretale basis als het terrein voldoende gekend is. In het voorliggende verslag wordt niet aangedrongen op een decretale basis, stelt de spreker.

De heer *Boudewijn Bouckaert* vraagt of een organieke subsidie dan ook betekent dat er voor uitbetaling geen visum meer nodig is van het Rekenhof. Worden dat dan recurrente uitgaven?

Er wordt kort uitgelegd dat het voorafgaand visum van het Rekenhof afgeschaft is met ingang van 1 augustus 2010 in uitvoering van de aanpassing van de uitgavenbegroting 2010. Het ontwerp van Rekendecreet maakt de afschaffing permanent.

Boudewijn BOUCKAERT,
voorzitter

Gerda VAN STEENBERGE,
verslaggever